

Uvnitř tohoto čísla najdete:

Úvodník
Rozhovor
Reportáže
Vtipy pro velryby
Cestování kolem zvířat
Malovací okénko

Velryba na souši 10

Úvodník

Milí čtenáři,

bude to právě rok, co jsme na zahradní slavnosti křtili první číslo časopisu Velryba na souši. Pan starosta i pan spisovatel Klimek tehdy Velrybě přáli mnoho spokojených čtenářů a redaktorům spoustu sil do jejich práce.

Po prázdninách to nějakou chvíli vypadalo, že první číslo bude zároveň číslem posledním. Přeci jen, Velrybě na souši se zrovna nedařilo. Opak byl ale pravdou a díky neúnavné vytrvalosti šéfredaktorky Veroniky Veselovské a práci všech malých i větších redaktorů se Velryba oklepala a i když na souši, plula vesele dál.

Ke konci školního roku to zase vypadalo, že by potřebovala trochu vody – příliv nové energie. Zdá se, že se dostavil, protože tři čísla za sebou jsou téměř nadvelrybí výkon a i za ně patří všem dík.

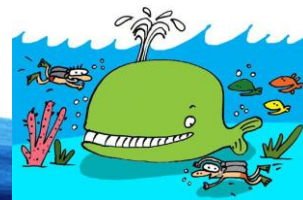
Podobně je to i s Montessori v Prachaticích, které letos opouštějí první deváťáci. Po velkolepém začátku přicházela období radostnější i méně radostná, období klidnější i velmi neklidná, období, kdy to vypadalo, že už nás nemůže nic překvapit a po nich zase vystřízlivění a pevně nohama na zem. Prostě přesně jako v životě.

Přeji nám všem, Velrybě na souši, a v tuto chvíli především našim deváťákům, ať nás v (Montessori) životě provází všechna období a ať jich dokážeme správně využít a posouvat se dál.

Mějte klidné prázdniny a v září se zase sejdeme u společného díla,

Dagmar Kozlová

Rozhovor

Montessori není alternativa, ale způsob vzdělávání, který by měl být zcela běžný

O začátečních překážkách, radostech a očekáváních se svědky založení první Montessori třídy v Prachaticích

Tři sudičky prachatického Montessori – Dagmar Kozlová, Martina Zíková a Petra Prixová

Jak jste se dostaly k Montessori pedagogice?

Dáša: Já jsem se k ní dostala přes Martinu tak, že jsme spolu byly na jógovém táboře, kde jsme se bavily o domácím vzdělávání a Martina říkala, že dělá Montessori pedagogiku. Potom mě oslovila, jestli bych s ní nechtěla jít do založení Montessori školy, protože až jednou přijede princ na bílém koni, který pro nás bude mít spoustu peněz, tak abychom byly připraveny.

Martina: A ona to byla paní ředitelka... Já jsem se k Montessori pedagogice dostala přes takového šíleného pána, byl to Němec a jmenoval se Ernesto Resch a bydlel v Záblatí. Potom jsem se dozvěděla, že nebyl úplně psychicky v pořádku.

Dáša: A díky němu to tady vzniklo?! (smích)

Martina: On pořádal besedu na Zlaté Stezce, kam pozval kladenské učitelky a profesora Riedla, který tedy nakonec nepřišel. Ony moc hezky mluvily o Montessori a i o kurzu a ten Ernesto Resch měl chuť v Prachaticích něco založit, ale protože byl šílený, tak toho brzy nechal. Tak jsem u toho skončila já ještě

s jednou paní, která dnes prodává v Korálku, Míšou Korbečkovou, ale potom to usnulo, protože jsme chtěly školku a to nepovolili.

Petra: Já jsem se k ní dostala díky Martině, ale než jsem poznala Martinu, tak to bylo díky Sítě Rojové, která pořádala jógové tábory, kam jsem vyrazila se svojí malou dcerou a tam jsem měla možnost potkat Martinu. Moc se mi to líbilo, a tak jsme začaly kontaktovat Martinu, aby bylo něco víc.

Martina: To zní, že jsem strašně stará! (smích)

Dáša: Takže za vznik Montessori v Prachaticích vděčíme Sítě...

Martina: No, za naše setkání. Což vlastně může být totéž.

A čím vás Montessori pedagogika oslovila?

Petra: Asi úplně vším. Protože když jsem se potom rozhodla to vystudovat a jela jsem na kurz, tak jsem si říkala, že jestli se tam objeví něco, s čím nebudu jenom trochu souznět, tak to nemůžu dělat a neobjevilo se tam vůbec nic. Naprosto mě pohltila.

Dáša: U mě to bylo takové nedorozumění, protože Martina na těch jógových táborech dělala programy. Já jsem si myslela, že to bylo Montessori a až potom mi Martina řekla, že to byl Franz Kett. I potom, když jsme měli první Montessori tábor, tak to, co jsi dělala, byl Franz Kett. Takže asi úplně nešlo o tu metodu jako takovou, ale o přístup k dítěti.

Martina: Mě oslovilo strašně moc věcí, protože jsme vyrostli v době, kdy se moc neuvažovalo o dítěti a o tom, co by chtělo. Museli jsme poslouchat a najednou mi připadalo skvělé, že děti mají svůj rozum, že se mohou rozhodnout a zodpovídat za to. Že se prostě může člověk k dětem chovat jinak a může je svobodně nechat žít. Vzpomínám si na okamžik, když jsem přijela z kurzu, sedla jsem si do houpacího křesla a nechala jsem své tři děti, ať si dělají, co chtějí. Byla to úžasná svoboda. Od té doby je u nás doma klid. (smích)

Jak jste věděli, jak dál postupovat?

Dáša: Ono to bylo původně tak, že jsme hledali prostory, ne někoho, kdo by si nás vzal pod sebe. Přitom jsme potkali paní ředitelku zbytnské školy a školky, se kterou jsme se byly podívat v Kladně, jak Montessori škola vypadá. Ona o svých zážitcích povídala paní ředitelce Národky a ta nám nejenom nabídla prostory, ale i to, že

školka, škola nebo cokoliv, co se Montessori týče, může fungovat pod hlavičkou Národky.

Martina: A tomu přecházelo to, že jsem byla na ZŠ Zlaté Stezce za paní ředitelkou Královou a ptala jsem se jí, jestli by tam nebyly prostory pro Montessori školku a ona mi ukazovala pavilon, který byl volný, moc hezký, ale rozbouraný. To by to bývalo bylo krásné, ale někdo by to musel opravit. Tak to byla jedna možnost. Pak jsme se byly podívat v útulku pro děti ve Zbytinách.

Jak jste se cítily před otevřením Montessori třídy?

Martina: Tomu otevření předcházela zápis, což bylo strašné zklamání. My jsme potřebovali asi 15 dětí a přišlo jich asi 6, takže jsme věděli, že nedokážeme otevřít. Bylo to hrozně smutné, protože jsme se na to připravovaly, ale nebylo nic. Potom se hledaly peníze na to, aby se mohlo začít. Zápis byl někdy v dubnu, peníze nebyly, nebyly a pak někdy v půlce června prostě najednou byly. Všechno vzniká náhodou – já jsem šla v Husinci po škole, potkala jsem jednu maminku. Takhle se potkáme, já jí o tom říkám, takhle se mineme a ona říká: „Jo, tak já vám ty peníze seženu.“ Pak jsme se setkaly s tím sponzorem a šlo to. A ohledně pocitů – já jsem cítila zásadní rozhodnutí a zásadní zodpovědnost. Nepochybovala o tom, že to je správné rozhodnutí, ale nebyla jsem si jistá, že to zvládnou.

Dáša: Jak Martina mluvila o tom zápisu, tak my jsme se po zápisu poprvé sešli s rodiči, kteří chtěli dát děti do Montessori a říkali jsme jim: „Ještě tu kapitolu neuzavíráme, ale těžko říct.“ Pak jsme se asi v půli nebo na konci května sešli podruhé a vlastně ještě večer předtím jsme si říkaly, že jim řekneme že prostě nemůžeme otevřít,

protože dětí je málo. Ale já jsem zase jakožto jeden z rodičů v noci nemohla spát a říkala jsem si: „Tak co nám chybí? Peníze. Tak proč nezkusit sehnat sponzory?“ Řekla jsem to paní ředitelce, která uznala, že to by mohla být cesta. Takže jsme rodičům řekli: „Milí rodičové, když se nám podaří sehnat peníze, tak otevřeme. Prosím, snažte se sehnat peníze.“ Tak to skončilo na tom, že Petra a já, potažmo Martina, jsme sehnaly nějaké drobné a Martina sehnala přes tu maminku zásadní částku, takže jsme otevřít mohli. Co se týče toho okamžiku přímo před otevřením,

tak já jsem nervózní nebyla, protože ta tíha zodpovědnosti byla na Martině. Na druhou stranu jsem v ní měla plnou důvěru takže...

Martina: Neměla, nepovídej.

Dáša: Měla! Já jo! Horší to bylo s jinými členy rodiny, ale já jsem v Tebe měla plnou důvěru, takže v tom problém nebyl a už to, že má dcera je v Montessori, dokazuje, že ta plná důvěra tam byla.

Petra: Já už si nevzpomínám, ale určitě jsem nervózní byla.

Splnilo se vám očekávání?

Martina: Nadplnilo, Liduško!

Dáša: Několikanásobně!

Martina: Moje představa o 9. třídě byla daleko. Já jsem si říkala tak do 5. třídy. Vždycky jedna třída každého ročníku 1. stupně. A když si vzpomenu na školku, která začínala ve stejný rok se čtyřmi dětmi a škola s osmi...

Dáša: Když jsme se s paní ředitelkou bavily, tak jsme si říkaly, že uvidíme, jestli se nám podaří nějak doklepat ten 1. stupeň. Samozřejmě čím víc jste se blížili, nebo spíš Lucka, naše druhačky, k 5. ročníku, tím víc jsme si říkaly: „Jé, to by bylo hezký, kdybychom tady jednou měli i 2. stupeň.“ A ono se to pak najednou stalo! Samozřejmě jedině díky tomu, že tomu paní ředitelka dala zelenou. No, a teď je nás tady 170 a máme mateřskou školku, 2 zařízení pro předškolní děti... Ano, zkrátka obrovsky nadplnilo.

Petra: Mně se zatím nesplnilo očekávání, ještě očekávám. Aby to nevyznělo tak podivně, tak každý rok vidím nějaký pokrok, ale určitě to ještě nesplnilo to, co bych ráda, aby to splnilo.

Martina: Ta očekávání byla nějaká na začátku, ale v průběhu dochází k potřebám jiných očekávání. Takže když to vezmu před 9 lety a teď, tak to rozhodně přeplnilo ta očekávání, ale teď mám nějaká, která nejsou splněna.

Co vám dělá největší radost?

Martina: Mně asi jednoznačně... většinou vy (deváťáci). Teď jsem chtěla říct jenom vy, ale když si vzpomenu na rozbitý Flipchart a šatnu... Ale jak jsem dnes zmiňovala, já jsem vyrostla v něčem, co nebylo úplně ideální a zanechalo to na mně nějaké známky té výchovy a říkala jsem si, že bych si přála, abyste vy fungovali jinak. Jsem pyšná na to, že se nebojíte ozvat, že to snad umíte říkat slušnou formou a že snad také odcházíte s něčím v hlavě. Kdyžtak mi dej tu otázku ještě potom, co napíšete ty srovnávací kontrolky...

Dáša: Nebudu opakovat Martinu, i když s tím souhlasím. Ale mě motivuje to, že stále přicházejí noví a noví lidé. Ať už jsou to průvodkyně nebo rodiče, kteří si přejí, aby jejich děti byly vychovávány a vzdělávány v duchu Montessori pedagogiky. A možná je to až na druhém místě, ale aby byly vzdělávány u nás. A jak dalece to je Montessori pedagogika, to je druhá otázka. Zkrátka to, že se u nás dětem a rodičům líbí.

Petra: Děti a jejich zpětná reakce. To mi dává největší smysl.

Na slovíčko s paní ředitelkou

„Vůči Montessori byla malá informovanost a předsudky ve stylu: „Montessori... To jsou ty děti, které se jen válí na zemi a hrají si.“ S tím jsem se několikrát setkala. Byl tedy problém založit 1. třídu. Jsem moc ráda, že zájem vznikl od rodičů a ne, že by to chtěla nějaká ředitelka. Já jsem se jen snažila být nápomocná tomu, o čem

jsem věděla, že je správná věc. Začalo velké shánění sponzorů – od drobných darů až po pana Petřeka, který věnoval velkou částku. Potom, co jsme získali peníze na plat učitele osmi dětí, začalo se to nabalovat. Díky osvětové činnosti Martiny Zíkové vědělo čím dál tím víc lidí v Prachaticích, co je to Montessori. Také už začalo mít dobrou pověst a lidé se přesvědčovali, že jde o dobrý způsob vzdělávání.

Největší radost mi dělá, že ta maličká kulička s osmi človíčky a nadšenými lidmi jako Dáša Kozlová, Martina Zíková a Petra Prixová, bez kterých by to nešlo, nabalovaly tu kuličku, až je z toho 140hlavá koule, která se, doufejme, bude dál valit dopředu.

Musíme ji pořád hodně ochraňovat, protože vím, jak je křehká. Z mého pohledu není Montessori alternativa, ale způsob vzdělávání, který by měl být zcela běžný.“

Devátáčeký koutek

Co si po 9 letech odnášíme?

„Montessori mi dalo způsob, jak se učit a myslím si, že na střední škole se mi bude velmi hodit, že si budu umět sama rozvrhnout práci i čas. Získala jsem dovednosti ke komunikaci a vyjednávání s lidmi, abych jen neposlouchala, co mi někdo říká.“

„Umíme komunikovat a umíme poznávat stromy, protože jsme byli hodně venku!

:-D“

„Montessori mi umožnilo rozvoj své osobnosti, jelikož mi byl poskytnut prostor pracovat a učit se podle svého tempa a potřeb. Škola mi dopřála i rozkvět činností, které mi dávají smysl a chci se na ně zaměřit. Moc mi pomohla vstřícnost a pochopení učitelů, bez které bych se nemohla věnovat svým cílům a nemusela jsem se bezpodmínečně věnovat tomu, co by mi v danou chvíli nic nedalo. Naučila jsem se hledat smysl a podstatu toho, co dělám. Nebojím se ptát a vyjádřit svůj názor, umím komunikovat a mluvit na veřejnosti. Získala jsem schopnost kriticky přemýšlet. Hlavně jsem se po celých 9 let nemusela stresovat kvůli škole, ale brala jsem ji jako příznivé místo, kde se mohu zvědavě rozvíjet po všech stránkách.“

Rady od zkušených...

„Nevykašlete se na to v 8. třídě, užijte si to tady, než půjdete na jinou školu.“

„Nenechte se rozhodit případnými posměchy o Montessori. Jsou bezdůvodné. Vězte, že jsme všichni stejní a to, jakým způsobem se vzděláváme, neurčuje hodnotu naší osobnosti. Budme hrdí na to, že chodíme do Montessori a nemístné komentáře ignorujme. Většinou totiž bohužel ani nejsou založeny na rozumném argumentu.“

„Využijte prostoru a příležitostí, které vám jsou poskytovány a neváhejte za to učitelům poděkovat, protože k přípravě prostředí a podnětů, které nás posouvají, stráví hodně času a přemýšlení.“

L. Kozlová

Více zajímavostí o 1. Montessori deváťácích v ročence!

Cestování kolem zvířat

Zvíře: žába

Žáby žijí na celém světě kromě Antarktidy – krajiny sněhu a ledu. Velice se sobě podobají, liší se jen způsobem života. Většinou je můžeme spatřit v blízkosti vody. **Umí výborně plavat, skákat a některé i šplhat po stromě.** U žáby jsou nejzajímavější její zadní nohy, které jsou dlouhé, silné a přizpůsobené ke skákání. Mezi prsty má hodně druhů žab blány, aby se jim dobře plavalo. Kůže žab bývá různá. Buď je hladká, nebo u ropuch bradavičnatá, vždy je ale vlhká. Některé žáby z kožních žláz za hlavou vylučují jed, například ropucha nebo kuňky. Některé žáby v pralesích jsou tak jedovaté, že jejich jed sloužil indiánům k výrobě jedovatých šípů. U nás bychom nejčastěji mohli vidět ropuchu, rosničku, skokana nebo kuňku. **Ropucha** se zavalitým tělem neskáče, spíše jen leze po zemi. **Rosnička** je zajímavá svými přísavkami, které má na prstech. Díky nim dokáže výtečně šplhat. **Skokan hnědý** po proměně pulce v dospělce nepotřebuje nutně k životu vodu, dokáže žít i na suchu. Žáby se živí většinou hmyzem. K jeho lovu používají dlouhý lepkavý jazyk, který vymrští z tlamičky a moucha se na něj přilepí. Výjimkou jsou kuňky, které jazyk vypláznout neumí. Další potravou mohou být také drobní plži.

ZAJÍMAVOST

Žába vždy při skoku zavírá oči

Eva Kubičková

Reportáž

26. 4. 2022 3.M. - Setkání s liškou

Lišky jsou hodně zvědavé. Největší zvíře, které liška uloví je srneček. Nejčastější potrava je myš. Lišky jsou moc plaché. Divoké lišky nesmíme hladit. Lišky si hloubí noru v hlíně. Liščí nora moc smrdí.

Martínek Pešek

Liška v zajetí může žít až 18 let, zatímco volná se dožije stěží sedmi let. Lišky jsou plaché. Mají skvělý sluch. V jednom vrhu může mít až 14 mláďat. Loví hlodavce.

Šarlotka Thónová

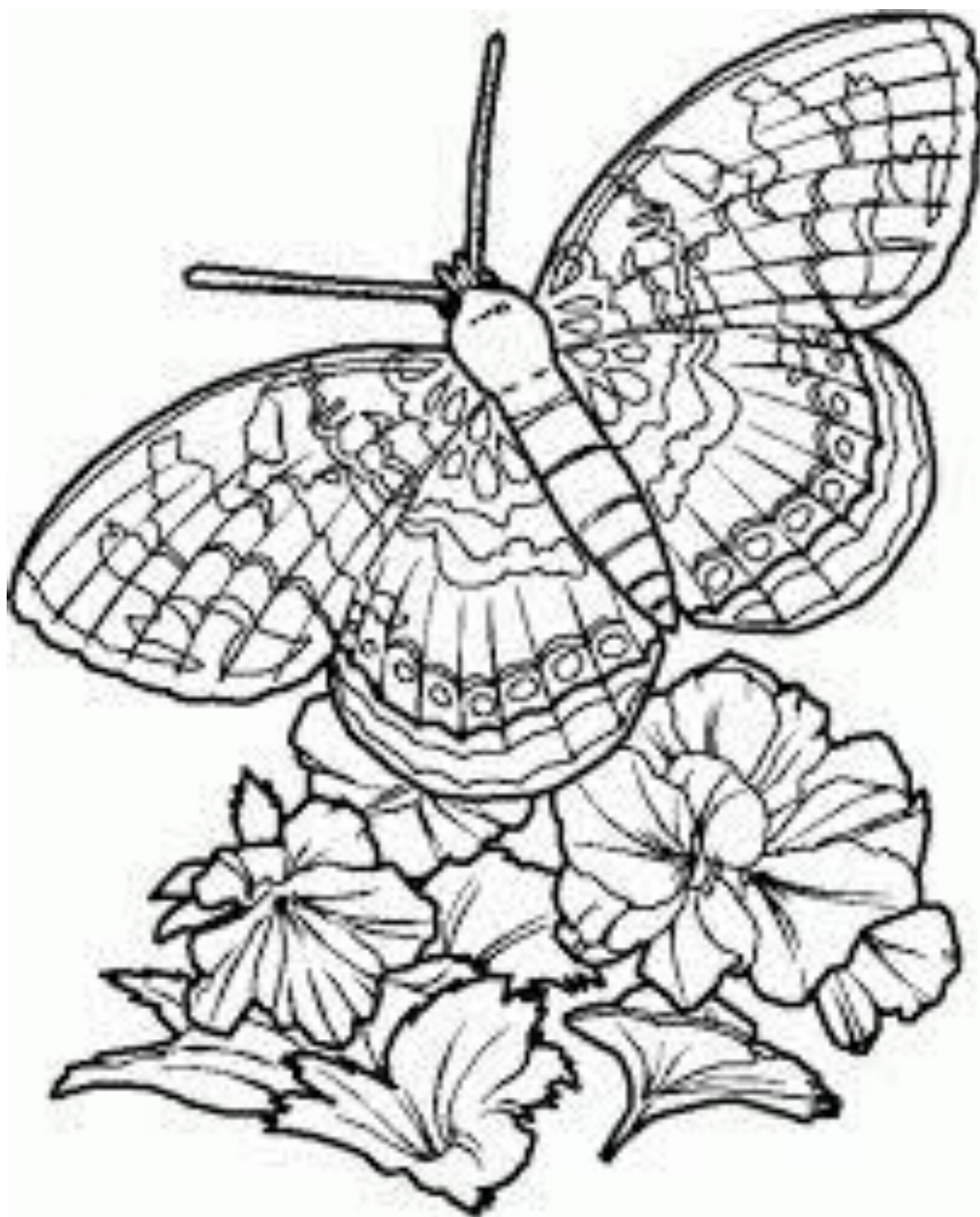
Šli jsme si poslechnout o liškách. Povídal nám o ní pan Radomil Holík. Byla tam liška Coco a Pája. Liška má dobrý sluch. Může slyšet až metr pod sněh, takže může přesně vypočítat kde je myš. Liška může lézt po stromech, ale nechce se jí, protože je líná.

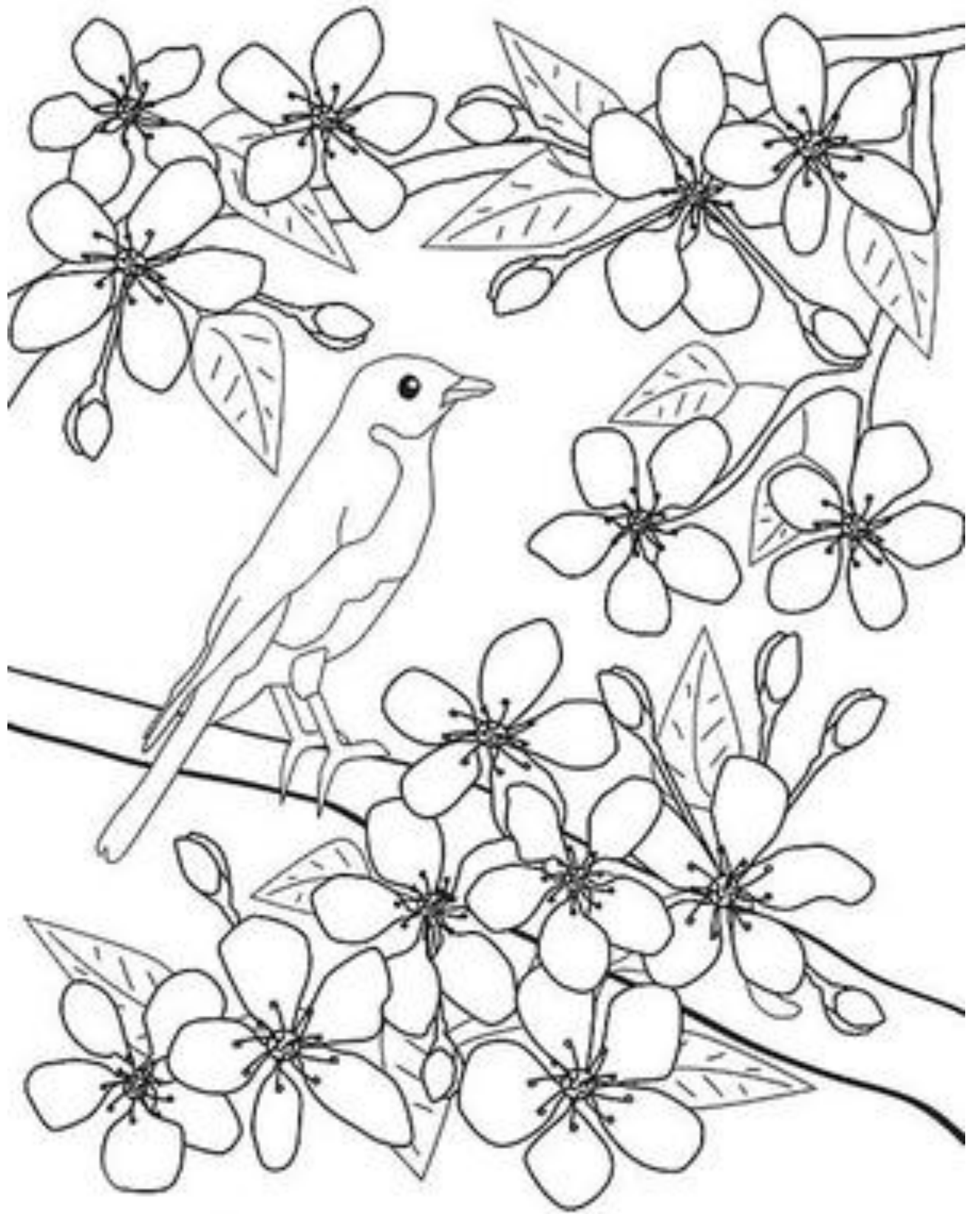
Vašík Paraj

Lišky jsou moc plachá zvířata. Radomil Holík nám přijel o liškách povídat. Jejich nejčastější kořisti jsou myši. Lišku může ulovit: orel skalní, výr velký, rys ostrovid. Zabít jí může i vlk. V přírodě se stěží dožije 7 let. Liška se v zajetí může dožít 18 let. Lišky jsou mazané, chytré a líné a k tomu hodně nepořádné.

Doubinka Nová

Malovací okénko

Markéta Škorpilová

Velrybí humor

Podívám se na postel,

spala bysem.

Podívám se na ledničku,

jedla bysem.

Podívám se na učebnici,

... a nic.

Při hodině zeměpisu.

„Kde leží Kuba, Pepíčku?“

„V posteli a má hrozný kašel!“

Zápis v žákovské knížce:

„Pravidelně chodí do školy nepravidelně.“

Jak vzniklo slovo škola:

Šíleně

Kruté

Obtěžování

Líných

Adeptů

Markéta Škorpilová

Z redakce

Zase jeden rok je za námi... Podívejme se do svého vnitřního organizéru nebo do diáře nebo se jen tak zamysleme nad tím, co se nám povedlo...

Najde se toho jistě mnoho, za co bychom se mohli pochválit... Jsme moudřejší, máme více zkušeností, prohloubila se naše přátelství, byli jsme zamilovaní...

Bylo také spousta věcí, které se nepovedly, ale právě díky nim jsme moudřejší, protože nás posunuly dál. Víme, že je příště uděláme lépe.

Uf, byla to fuška, jen co je pravda.

Zbývá dokončit, doladit a dotáhnout vše potřebné, abychom se mohli vydat na prázdniny.

Tak pojďme na to...

Veronika V.

Velryba na souši

Vydává: Montessori MŠ a ZŠ Prachatice, Národní 1018, 383 01 Prachatice

E-mail: velrybanasousi@seznam.cz

Šéfredaktorka: Veronika Veselovská

Redakce:

Ludmila Kozlová, Tomáš Voráček, Vojtěch Vojta, Eva Kubičková, Jolana Prixová, Tomáš Poláček, Markéta Škorpilová, Viktorika Bicanová, Martin Pozniak, Jakub Kadlec, Sebastián Rychlík, Matouš Veselý, Nela Kuklová, Šarlota Thonová, Doubravka Nová, Markéta Kramlová

Grafická úprava a sazba: Veronika Veselovská

Toto číslo bylo předáno do tisku 13. 6. 2022